

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Zachystalové a soudců JUDr. Ivy Zemanové a JUDr. Michala Fridricha ve věci

žalobce: **J. B.** narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Strouhalem
sídlem 397 01 Písek, Přátelství 1960

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem 120 10 Praha 2, Vyšehradská 16
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
IČO 69797111, sídlem 128 00 Praha 2, Rašínovo nábřeží 390/42

o zaplacení 170 520 Kč s příslušenstvím, k odvoláním žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 8. 9. 2020, č. j. 19 C 107/2019-194, ve znění opravného usnesení ze dne 24. 3. 2021, č. j. 19 C 107/2019-228,

takto:

- I. Odvolací řízení o odvolání žalované do výroku I. rozsudku soudu I. stupně **se zastavuje**.
- II. Rozsudek soudu I. stupně **se** v zamítavém výroku o věci samé II. **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 95 000 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak **se** v tomto výroku **potvrzuje**.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 51 966 Kč do 15 dnů od jeho právní moci k rukám advokáta Mgr. Václava Strouhala.

Odůvodnění:

1. Shora citovaným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 20 000 Kč, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok I), zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal uložení povinnosti žalované zaplatit mu částku 150 520 Kč (výrok II) a žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 42 414 Kč k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Václava Strouhala, advokáta, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok III).
2. Soud I. stupně takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal na žalované zaplacení finančního zadostiučinění z titulu tvrzené nemajetkové újmy způsobené nezákonným trestním stíháním v řízení vedeném proti žalobci u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE] a taktéž majetkové újmy ve výši 14 370 Kč žádané z téhož odpovědnostního titulu představující náhradu nákladů obhajného, které žalobce v daném řízení vynaložil ke své obhajobě. Trestní stíhání žalobce bylo zahájeno usnesením policejního orgánu ze dne 16. 2. 2015, č. j. [REDAKCE] a to jako obviněného ze spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a trestného činu neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, dílem ve stádiu pokusu, podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Řízení následně pokračovalo podáním obžaloby k místně příslušnému soudu, jímž bylo žalobci kladeno za vinu spáchání trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, poškození a zneužití záznamu na nosiči informací podle § 257a odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, dílem ve stádiu pokusu. Rozsudkem z 28. 5. 2018 Okresního soudu v Ústí nad Labem byl žalobce následně zproštěn obžaloby dle ustanovení § 226 písm. b) trestního řádu, v průběhu řízení udělil plnou moc k obhajobě Mgr. Václavu Strouhalovi, advokátovi, který jej v řízení obhajoval. Žalobce uváděl, že s ohledem na výsledek trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, bylo třeba usnesení o zahájení trestního stíhání označit z pohledu zákona za nezákonné rozhodnutí, z tohoto titulu proto žádal náhradu majetkové újmy, a taktéž náhradu zadostiučinění za nemajetkovou újmu z titulu nezákonného rozhodnutí. Svůj nárok předběžně u žalované uplatnil na 8. 11. 2018, v době podání žaloby nebylo na nárok nikterak hrazeno.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby v plném rozsahu, nespornou skutečností učinila uplatnění nároku žalobcem dne 8. 11. 2018 podáním z téhož dne v souvislosti s řízením vedeným u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE] jakožto nároku na náhradu majetkové újmy ve výši 14 370 Kč a nemajetkové újmy ve výši 170 520 Kč způsobené žalobci nezákonným trestním stíháním. Žalovaná uvedla, že po provedeném šetření uznala nárok žalobce důvodným pouze částečně, a to v částce náhrady majetkové újmy ve výši 14 370 Kč, tedy v plné výši žádaného obhajného, když se ztotožnila s úkony obhajoby, které byly v rámci řízení prováděny, jejich výši a vznikem v příčinné souvislosti s tvrzeným nezákonným rozhodnutím. Žalovaná popsala průběh trestního řízení a jeho výsledek s tím, že pokud jde o uplatnění nároků na zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou trestním stíháním, zvolila formu konstatování porušení práva včetně omluvy, kterou považuje za dostatečnou. Uvedla, že tvrzená nemajetková újma musí být žalobcem řádně dotvrzena i prokázána, což se v rámci žádosti nestalo. Naopak žalovaná vyzdvihla skutečnost, že žalobce sám požádal 23. 5. 2017 o propuštění ze služebního poměru dohodou ke dni 31. 5. 2017, následně uváděla zamítnutí žádosti žalobce o opětovné přijetí k [REDAKCE] a zařazení zpět na [REDAKCE] a to na základě проверки žalobce a následného nedoporučujícího stanoviska vedoucího oddělení. Dopady do profesní sféry tak žalovaná neměla za prokázané.

4. K procesnímu návrhu žalobce soud I. stupně zastavil částečně řízení co do částky 14 370 Kč žádané z titulu majetkové újmy spočívající ve vynaložených nákladech obhajného, neboť její žalovaná následně žalobci uhradila na základě stanoviska z 19. 6. 2019. V řízení tak zůstal sporným nárok na náhradu finančního zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 170 520 Kč z titulu nezákonného rozhodnutí v posuzovaném řízení.
5. Soud I. stupně na základě provedení dokazování a s odkazem na § 1 odst. 1, § 5 písm. a), § 7, § 8, § 31a OdpŠk uzavřel, že v řízení bylo prokázáno a ze strany účastníků ani nebylo sporováno, že proti žalobci bylo vedeno na základě usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 8. 7. 2014 nezákonné trestní stíhání, které skončilo pravomocným rozhodnutím o zproštění žalobce obžaloby dne 28. 5. 2018, tedy po dobu 3 let a 10 měsíců. Původně zahájené trestní stíhání proti žalobci dne 8. 7. 2014 dávalo žalobci za vinu spáchání trestné činnosti zneužitím pravomoci úřední osoby, neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací, na základě stížnosti žalobce následně ve věci rozhodovalo Krajské státní zastupitelství v Ústí nad Labem 16. 9. 2014, které usnesení Generální inspekce bezpečnostních sporů původně zrušilo auložilo policejnímu orgánu, aby ve věci znovu jednalo a rozhodl. Nové sdělení obvinění bylo vyhotoveno 16. 2. 2015, a tímto datem bylo opětovně zahájeno trestní stíhání žalobce pro spáchání pokračujících přečinů zneužití pravomoci úřední osoby a neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací. Následně v průběhu řízení došlo ke změně právní kvalifikace 24. 2. 2015, a to tak, že jednání žalobce bylo částečně kvalifikováno jako pokračující trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele, poškození a zneužití záznamového nosiče informací a částečně zůstala právní kvalifikace vskutku nezměněna. V řízení bylo prokázáno, že žalobce byl jedenkrát odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Ústí nad Labem 8. 6. 2016 k trestu odnětí svobody v trvání 1 roku s odkladem na zkušební dobu v trvání 2 let, přičemž tento rozsudek k podanému odvolání byl rozhodnutím Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 5. 2017 potvrzen, neboť odvolání žalobce bylo zamítnuto. Až po podaném mimořádném opravném prostředku, tedy dovolání k Nejvyššímu soudu, byl žalobce úspěšný a 31. 1. 2018 došlo ke zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně a na něj navazujícího rozhodnutí soudu druhého stupně a přikázáno okresnímu soudu nové projednání daného nároku. Dne 28. 5. 2018 pak bylo rozhodnuto o zproštění žalobce obžaloby dle § 226 písm. b) trestního řádu. Žalobce v důsledku vedení trestního řízení uváděl zásahy do osobnostních sfér, které žádal finančně odškodnit u žalované, taktéž žádal náhradu škody jako vynaložených nákladů obhajoby, vzniklých v průběhu trestního řízení při právním zastoupení. Svůj nárok řádně postupem dle § 14 a 15 OdpŠk u žalované uplatnil dne 8. 11. 2018, následně došlo k částečnému vyhovění nároku stanoviskem žalované z 20. 6. 2019, která hradila v plném rozsahu žádaný nárok náhrady škody.
6. Soud I. stupně na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že v osobnostní sféře žalobce došlo k zásahům do jeho cti a pověsti pouze částečně, rovněž byly prokázány změny v chování, nervozita a s tím spojené psychické stavy, které na žalobce dolehly v důsledku nejistoty ohledně výsledku trestního řízení a ohledně jeho dalšího profesního směřování. Je zřejmé, že povaha trestné činnosti, která byla žalobci kladena za vinu, s ohledem na jeho výkon služebního poměru u [REDAKCE] odůvodňovala obavu žalobce o následnou nemožnost setrvání v řadách [REDAKCE] po pravomocném odsouzení, a taktéž lze vzít za odůvodněný závěr, že žalobce po samotném neúspěšném odvolání proti odsuzujícímu rozsudku soudu prvního stupně u soudu odvolacího dospěl k závěru o nutnosti opustit dobrovolně řady [REDAKCE] s ohledem na následné negativní záznamy ve svém profesním životopise. Je však nutné poukázat na skutečnost, že žalobce nevyčkal sám případného výsledku dovolacího řízení, které inicioval, a sám zažádal o propuštění ze služebního poměru, tedy nevyčkal výsledku mimořádného opravného prostředku a ze své vlastní vůle se dostal do situace, aniž by měl zajištěno jakékoliv jiné náhradní zaměstnání, že byl následně po dobu tří čtvrtě roku evidován jako uchazeč o zaměstnání na úřadu práce, pobíral dávky v nezaměstnanosti a příjem, jak už sám uváděl, měl v podstatě nulový. To vše za situace, kdy sám zaměstnavatel vůči němu žádné kroky

(pokud jde o postavení mimo službu) nepodnikl, Žalobce se do stavu finančních nejistoty a nejistoty profesní sám svým jednáním dostal. Žalobce přitom již v té době si byl vědom nutnosti dodržení svých závazků souvisejících minimálně s uzavřením smlouvy o hypotečním úvěru z 12. 8. 2011, na základě níž byl nucen splácet hypotéku na byt, následně využil možnosti své sestry, která ho financovala, a to jednak jednorázovými půjčkami, jednak poskytnutím bezúročné půjčky dne 1. 6. 2017 po jeho dobrovolném odchodu na základě dohody o propuštění ze [REDAKCE]. Je však s podivem, že ačkoli sestra žalobci poskytla shora uvedenou půjčku se splatností v roce 2020, žalobce dosud ani z části na půjčku nehradil, a to i za situace, že již od 1. 4. 2019 je zaměstnán, a to dokonce s vyšším příjmem, než který u [REDAKCE] pobíral. Soud I. stupně proto dopady do profesního života hodnotil v příčinné souvislosti s vedením trestního řízení pouze částečně s ohledem na skutečnosti uvedené shora. Pokud jde o dopady do rodinného života, zdraví, psychiky, případného negativního promítnutí se vedení trestního řízení do jeho vztahu s přítelkyní, ani tyto skutečnosti nebyly řádně prokázány. Svědkyně H. [REDAKCE] B. [REDAKCE] o osobním životě žalobce nevěděla, nevěděla příčiny rozpadu vztahu žalobce s přítelkyní, obdobně se pak vyjadřoval i předvolaný svědek J. [REDAKCE] H. [REDAKCE]. Naopak svědkyně B. [REDAKCE] potvrdila, že žalobce celá rodina podporovala jak psychicky, tak finančně, je tedy zřejmé, že okolí žalobci věřilo, a vyjadřoval mu podporu. Naopak sám žalobce ve své účastnické výpovědi uvedl, že k rozpadu vztahu s přítelkyní došlo v průběhu roku 2016, ačkoliv přítelkyně byla zaměstnána u stejného útvaru [REDAKCE] a i ona dle jeho tvrzení nechápala zahájené trestní řízení vůči žalobci. K rozpadu pak mělo dojít především s ohledem na změnu chování žalobce k ní, přetrvávající nervozitu a nejistotu ohledně výsledku trestního řízení. Pokud jde o důvody zamítnutí znovupřijetí žalobce, které žalobce uváděl jakožto subjektivní důvody, které uvedla osoba, která s žalobcem nikdy nebyla v kontaktu, tyto okolnosti nebyly listinnými důkazy prokázány. Naopak žádné důvody prokazující souvislost v trestním stíhání žalobce, tedy s jeho minulostí, které by vedly k následnému zamítnutí znovupřijetí žalobce do řad [REDAKCE] se v listinných důkazech nenacházely. Žalobce sám uváděl, že vztahy na pracovišti před zahájením trestního řízení nebyly ideální, tato skutečnost byla potvrzena, pokud jde o jeho postavení mezi ostatními kolegy, i svědkem M. [REDAKCE] H. [REDAKCE] bývalým nadřízeným žalobce, který svědka sice hodnotil po profesní stránce jako výkonného a nadprůměrného policistu, taktéž potvrdil, že pro jeho schopnosti byl opakovaně i finančně odměňován, avšak taktéž ho označil jako sólistu, který se ne se všemi kolegy vždy snesl. Z kontextu obou výpovědí, jak svědecké, tak účastnické, je zřejmé, že nikoliv v důsledku vedení trestního stíhání vůči žalobci se kolegové žalobce stranili a nechtěli s ním sloužit, ale spíše v důsledku jeho povahových vlastností.

7. Soud I. stupně dospěl k závěru, že pouhé konstatování porušení práva v důsledku zahájeného trestního řízení vůči žalobci s ohledem na rozsah trestné činnosti, která byla žalobci kladena za vinu, průběh trestního řízení, kdy v průběhu byl žalobce jedenkrát odsouzen k trestu odnětí svobody podmíněně, přičemž tento trest byl potvrzen soudem odvolacím, a taktéž s ohledem na následné způsobené zásahy do osobností sféry, alespoň v oblasti částečného poškození cti a pověsti a částečně profesního života, je na místě finančně odškodnit. Žalobci hrozil trest odnětí svobody u nejzávažnějšího z nich až na 5 let, doba trvání trestního stíhání činila 3 roky a 3 měsíce, pokud jde o zahájení trestního stíhání 16. 2. 2015, respektive 3 roky a 10 měsíců, pokud jde o zahájení trestního stíhání již dne 18. 7. 2014. Soud I. stupně vzal v potaz srovnávací případy odškodňování nemajetkové újmy z nezákonných trestních stíhání u soudu I. stupně projednávané, se kterými žalobce seznámil. V řízení vedeném pod sp. zn. [REDAKCE] šlo o řízení, které trvalo kratší dobu než u žalobce (po dobu pouze jednoho roku), hrozící sazba odnětí svobody byla taktéž o něco nižší (v trvání 4 let), stíhán byl za nebezpečné vyhrožování a pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. c) a d) trestního zákoníku, překvalifikováno na vydírání. Žalobce v důsledku vedení trestního stíhání byl propuštěn ze zaměstnání, byly

narušeny rodinné vztahy, když očekával narození potomka, měl nervové problémy a problémy se spánkem. Pokud jde o samotné přiznání zadostiučinění, jako adekvátní bylo zvoleno konstatování porušení práva bez finančního plnění. Další obdobný případ vedený u soudu I. stupně pod sp. zn. [REDAKCE] byl případ žádaného odškodnění nemajetkové újmy za trestný čin přijetí úplatku, kde hrozil trest odnětí svobody v trvání až 10 let, tedy ve dvojnásobné výši než u žalobce, trestní řízení však trvalo po dobu kratší, 2 roky a 1 měsíc. Trestní řízení bylo komplikováno vazebním stíháním, když předmětná osoba byla odborníkem ve státní správě, v důsledku vedení trestního řízení došlo k rodinným problémům a posttraumatické poruše. Finanční zadostiučinění bylo poskytnuto ve výši 70 000 Kč. Případem, který podle soudu I. stupně nejlépe odráží specifika projednávaného případu a lze jej nejlépe srovnat s případem aktuálně projednávaným, je případ vedený pod sp. zn. [REDAKCE] kdy trestní sazba v trvání 10 let, která žadateli hrozila, byla sice dvojnásobná, a trestní řízení trvalo cca 2 roky, tedy po dobu nepatrně kratší než u žalobce, žalobce byl taktéž v průběhu řízení jedenkrát odsouzen a až následně zproštěn obžaloby. Došlo zde k obdobným zásahům do osobnostní sféry jako u žalobce a poskytnuté zadostiučinění pak činilo částku 20 000 Kč.

8. Soud I. stupně s ohledem na výše uvedené proto jako adekvátní zadostiučinění určil částku 20 000 Kč za dané nezákonné trestní stíhání, které s ohledem na specifika projednávaného řízení a neprokázání všech tvrzených zásahů do osobnostních sfér žalobce, považoval za zadostiučinění dostačující a odrážející specifika projednávaného případu. Výrokem I. proto žalobě vyhověl co do částky 20 000 Kč, výrokem II. zamítl částku, která svou výší přesahovala částku přiznanou, a o náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 142 odst. 3 o. s. ř. výrokem III.
9. Rozsudek soudu I. stupně napadli včasným odvoláním žalobce i žalovaná. Žalobce rozsudek napadl ve výroku II. a s odkazem na důvody uvedené v § 205 odst. 2 písm. b), c), d), e), f) a g) o. s. ř. namítal, že soud nevzal v úvahu, že žalobce byl pravomocně odsouzen, tj. bylo na něj nahlíženo jako na odsouzeného pachatele trestného činu. Toto je nejzásadnější újma, která nebyla náležitě odškodněna. Je rozdíl mezi tím, když je poškozený zproštěn obžaloby, aniž by předtím došlo k pravomocnému odsouzení a zproštěním obžaloby v důsledku zrušení pravomocného rozhodnutí. V tomto směru je také důležité, že žádný ze soudů nepřihlédl k argumentaci žalobce, a oba dva stupně ho odsoudily. Žádný ze soudů neměl ani pochybnosti, dokud nedošlo ke zrušení pravomocného rozhodnutí Nejvyšším soudem. V tomto případě došlo k mnohem vyšší újme do osobnostních práv, než jen v případě obvinění. Částka 20 000 Kč jako odškodnění za tuto újmu se jeví jako nepřiměřeně nízká. Osobní „čest“ ceněná 20 000 Kč se jeví jako výsměch, neboť v případě soudního sporu o ochranu osobnosti mezi dvěma osobami by žalobce obdržel částku mnohem vyšší. Soud dostatečně nezohlednil i dobu, po kterou byl žalobce dennodenně takto pošpiněn. Soud v tomto případě zjevně zvýhodnil stát, jako účastníka řízení. Žalobce má tak za to, že přiznané odškodnění se jeví výrazně v rozporu s hlediskem slušnosti.
10. Podle žalobce by mělo být přihlédnuto i k tomu, že mimořádný opravný prostředek podal sám a nikoliv např. v jeho prospěch i státní zástupce. Pokud by tento opravný prostředek nepodal, byl by doživotně pravomocně odsouzený, ačkoli být neměl. Spolu s tím souvisí i „stres“ a pocity bezmocnosti. Žalobce byl příslušníkem bezpečnostního sboru [REDAKCE] S odkazem na § 42 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru č. 361/2003 Sb. namítal, že po vydání odsuzujícího rozsudku musel být propuštěn. Pravomocné zproštění (zřejmě odsouzení – pozn. odvolacího soudu) bylo důvodem pro propuštění ze služebního poměru a služební funkcionář by služební poměr skončil, a to bez ohledu na mimořádný opravný prostředek. Žalobce v odvolání navrhl, aby si soud opatřil vyjádření [REDAKCE] jak je v těchto případech postupováno a kolik řízení přerušil a kolik bylo dokončeno i přes podané dovolání v trestním řízení. Žalobce měl za to, že pokud by ho soud I. stupně upozornil na tuto skutečnost a vyzval ho k doplnění důkazů, pak by navrhl provést důkaz

vyjádřením ředitele [REDAKCE]. Podle žalobce šlo o notorietu, tj. v případě pravomocného odsouzení jsou příslušníci okamžitě propuštěni s uvedením důvodu (§ 42 odst. 1 písm. a zákona o služebním poměru, tj. za odsouzení pro úmyslný trestný čin). Vyčkávání na rozhodnutí by ničeho nezměnilo. Žalobce by byl propuštěn z nejméně negativního důvodu obsaženého v § 42 zákona, což by mu výrazně znemožňovalo najít si případné uplatnění. To že žalobce ukončil služební poměr dle § 42 odst. 1 písm. m) zákona, tj. na vlastní žádost, výrazně omezilo negativní důsledky spojené s odsuzujícím rozsudkem (v rozhodnutí je, že požádal o propuštění a nikoliv pro úmyslný trestný čin). Soud I. stupně měl toto zohlednit ve prospěch žalobce, neboť je evidentní, že pokud by nebyl odsouzen, tak by nebyl důvod pro skončení služebního poměru (k tomu viz i výpověď svědka H [REDAKCE]) a pro vznik škody. Stejně tak měl žalobce za to, že by nedošlo ke vzniku dalších útrap souvisejících s „negativním“ hodnocením ovlivňujícím jeho další pokusy o znovupřijetí mezi příslušníky bezpečnostního sboru. Žalobce byl několikrát odmítnut, ačkoliv splnil veškeré zákonem stanovené podmínky. Rovněž toto měl soud řádně posoudit. I s ohledem na zásahy, které soud I. stupně konstatoval (úvěr, atp.) má žalobce za to, že srovnání soudu s jinými případy je nepřipadné, žalobce měl dostat vyšší odškodnění, které by bylo v souladu i s hlediskem obecné slušnosti, které by se poškozenému skutečně mělo dostat.

11. V doplnění odvolání žalobce dále uvedl, že ze zveřejněných údajů Ministerstvem spravedlnosti za nezákonné stíhání příslušníka bezpečnostního sborů pro trestný čin veřejných činitelů pravomocně odsouzeného příslušníka bezpečnostního sboru byla příslušníkovi poskytnuta náhrada 3 300 Kč za měsíc, celková náhrada 148 000 Kč (dle rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. [REDAKCE]). Dle tohoto by žalobci náležela náhrada ve výši 138 600 Kč. Z těchto i dalších požadavků se žalobci jeví jeho původní požadavek ve výši 170 520 Kč jako přiměřený daným okolnostem případu.
12. Žalobce dále odkázal na další rozhodnutí týkající se odškodněných příslušníků bezpečnostního sboru stíhaných pro trestné činy veřejných činitelů, kterým byla přisouzena mnohem vyšší náhrada. Ze zveřejněných údajů ovšem vyplývá, že tito příslušníci nebyli pravomocně odsouzeni. Z věcí, které byly projednávány u Městského soudu v Praze, se dostalo příslušníkům následující odškodnění: sp. zn. [REDAKCE] celkem 120 000 Kč, měsíčně 10 000 Kč, sp. zn. [REDAKCE] celkem 100 000 Kč, měsíčně 20 000 Kč, sp. zn. [REDAKCE] celkem 60 000 Kč, měsíčně 2 857 Kč, sp. zn. [REDAKCE] celkem 50 000 Kč, měsíčně 1 785 Kč, sp. zn. [REDAKCE] celkem 50 000 Kč, měsíčně 2 631 Kč, sp. zn. [REDAKCE] celkem 60 000 Kč, měsíčně 2 608 Kč, sp. zn. [REDAKCE] celkem 250 000 Kč, měsíčně 4 464 Kč, sp. zn. [REDAKCE] celkem 250 000 Kč, měsíčně 3 731 Kč, sp. zn. [REDAKCE] celkem 100 000 Kč, měsíčně 4 347 Kč, sp. zn. [REDAKCE] celkem 150 000 Kč, měsíčně 6 521 Kč. Ve věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. [REDAKCE] se nezákonně stíhanému příslušníkovi dostalo odškodnění v celkové částce 100 000 Kč, měsíčně 6 666 Kč.
13. S ohledem na shora uvedené žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil a žalobě zcela vyhověl.
14. Žalovaná napadla rozsudek ve výrocích I. a III. Následně vzala žalovaná odvolání v části, ve které směřovalo proti vyhovujícímu výroku I., zpět. V odvolání proti výroku III. o nákladech řízení namítala, že soud I. stupně provedl nesprávně výpočet nákladů řízení, když chybně určil sazbu za první dva úkony učiněné právním zástupcem žalobce, které se týkaly jak nároku na náhradu obhajného, tak nároku na náhradu nemajetkové újmy. Při kumulaci nároků se dle judikatury Nejvyššího soudu sčítají tarifní hodnoty jednotlivých nároků (tj. 14 370 Kč + 50 000 Kč) a z výsledné tarifní hodnoty, která je v daném případě 64 370 Kč, se určuje sazba za úkon, která měla být 3 700 Kč. Soud I. stupně namísto toho určil samostatně sazbu za úkon pro obhajné, která činila 1 700 Kč za jeden úkon právní služby, přičemž vycházel z tarifní částky

14 370 Kč, a sazbu za nemajetkovou újmu, která činila 3 100 Kč za jeden úkon právní služby, kdy vycházel z tarifní částky 50 000 Kč. Následně byly tyto dvě sazby sečteny na výslednou částku 4 800 Kč za jeden úkon právní služby. Tento postup je chybný. Náhrada nákladů řízení za první dva úkony učiněné právním zástupcem žalobce měla činit částku 7 400 Kč.

15. Podle § 207 odst. 2 o. s. ř. dokud o odvolání nebylo rozhodnuto, je možno vzít je zpět; v takovém případě odvolací soud odvolací řízení zastaví. Vzal-li někdo odvolání zpět, nemůže je podat znovu.
16. Odvolací soud za této situace postupoval dle § 207 odst. 2 o. s. ř. a odvolací řízení o odvoláních žalované proti výroku o věci samé I. zastavil, neboť odvolání bylo vzato zpět před tím, než o něm bylo rozhodnuto.
17. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně, a to v rozsahu podaných odvolání včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1, 5, § 214 odst. 3 o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je zčásti důvodné, odvolání žalované směřujícímu do výroku o nákladech řízení před soudem I. stupně, pak zcela důvodné.
18. Soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, vyvodil z nich správná skutková zjištění, nikoli však již v celém rozsahu závěry právní.
19. Žalobce se v předmětné věci domáhal náhrady nemajetkové újmy podle zákona č. 82/1998 Sb., která mu měla být způsobena v trestním řízení, které v jeho případě skončilo zproštěním obžaloby podle § 226 písm. b/ trestního řádu. Nárok uplatněný žalobcem je proto namíste posoudit podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem ve znění zák. č. 120/2001 Sb., zák. č. 24/2002 Sb., zák. č. 539/2004 Sb. a zák. č. 160/2006 Sb. (dále jen „zákon“), konkrétně pak dle § 5 písm. a), § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, 2 a § 31a odst. 1, 2 zákona.
20. Dle § 5 písm. a) zákona stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním.
21. Dle § 7 odst. 1 zákona právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.
22. Dle § 8 odst. 1 zákona nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Dle odst. 2 téhož ustanovení byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit i tehdy, pokud rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku.
23. Podle § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 téhož ustanovení, zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

24. Odpovědnost státu za vzniklou škodu je dána za současného splnění tří podmínek, a to existence nezákonného rozhodnutí, event. nesprávného úředního postupu, vznik škody a příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím, event. nesprávným úředním postupem, a vznikem škody.
25. Podle ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu *lze právo na náhradu škody způsobené zahájením a vedením trestního stíhání uplatnit i v případech, kdy usnesení o zahájení trestního stíhání nebylo zrušeno, ale trestní stíhání bylo zastaveno nebo došlo ke zproštění obžaloby. Zastavení trestního stíhání a zproštění obžaloby mají podle judikatury stejné důsledky jako zrušení usnesení o zahájení trestního stíhání pro nezákonnost, jestliže k nim došlo z určitých důvodů (v zásadě proto, že předpoklad o spáchání trestného činu obviněným nebyl potvrzen). Nárok na náhradu škody způsobené zahájením a vedením trestního stíhání se proto posuzuje podle § 5 písm. a), § 7 a § 8 OdpŠk, tedy jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1 Cž 6/90, uveřejněné pod číslem 35/1991 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001; rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou též dostupná na www.n soud.cz).*
26. Soud I. stupně důvodně uzavřel, že v posuzované věci je dána odpovědnost státu za újmu způsobenou žalobci vedením trestního řízení, které skončilo zproštěním obžaloby podle § 226 písm. b/ trestního řádu, a to z důvodu existence nezákonného rozhodnutí ve smyslu zákona. Na základě provedeného dokazování, kdy se zabýval rozsahem újmy, která měla být žalobci způsobena, okolnostmi, za nichž k nemajetkové újmě došlo a důvody, pro které došlo ke zproštění obžaloby, soud I. stupně s ohledem na zjištěné okolnosti nepovažoval za dostatečnou náhradu ve formě odškodnění konstatováním porušení práva a přiznal žalobci finanční náhradu. S ohledem na trestnou činnost, která mu byla dáována za vinu, délku stíhání a skutečnost, že v průběhu trestního řízení byl vydán odsuzující rozsudek, který zrušil až Nejvyšší soud na základě mimořádného opravného prostředku, i odvolací soud považuje za nedostatečné žalovanou poskytnuté konstatování porušení práva a omluvu. Ve shodě se soudem I. stupně za přiměřené odškodnění považuje odvolací soud náhradu finanční. V projednávané věci nejde o vyvratitelnou domněnku vzniku nemajetkové újmy jako je tomu u nepřiměřeně dlouhého řízení. Vznik nemajetkové újmy je nutné prokázat, stejně tak jako její intenzitu odůvodňující poskytnutí zadostiučinění v peněžité formě. Soud I. stupně při stanovení formy a výše zadostiučinění vycházel v souladu s ustálenou judikaturou ze tří základních kritérií: z povahy trestní věci, z délky trestního stíhání a z dopadů trestního stíhání do osobnosti sféry poškozené osoby (viz např. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 122/2012). Povahou trestní věci se myslí zejména závažnost trestného činu kladeného osobě poškozené za vinu, neboť ta zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou osoba poškozená konkrétní trestní řízení proti ní vedené negativně vnímá. Ta souvisí i s hrozbou trestního postihu (druhem a výší trestu) a případného společenského odsouzení. Odvolací soud na základě soudem I. stupně provedeného dokazování, výše citovaných zákonných ustanovení a předložené judikatury (zejména rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. [redacted] který odvolací soud shledal nejbližše projednávané věci), dospěl k závěru, že soudem I. stupně přiznaná náhrada v rozsahu 20 000 Kč je nedostatečná.
27. Na základě výše uvedeného odvolací soud stanovil odškodnění základní částkou ve výši 30 000 Kč za rok, za posuzované období 3 let a 10 měsíců se tak jedná o částku 115 000 Kč. Zde odvolací soud akcentoval závažnost trestné činnosti, které se měl dopustit, délku stíhání a zejména skutečnost, že v průběhu trestního řízení byl žalobce pravomocně odsouzen, byť k podmíněnému trestu odnětí svobody. Na rozdíl od řízení vedeném pod sp. zn. [redacted] neshledal odvolací soud, a to na základě provedeného dokazování v projednávané věci, žádné důvody, které by ho vedly k navýšení či naopak ke snížení základní částky. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu I. stupně, že žalobce nedostatečným způsobem prokázal mimořádné zatížení, které by mělo být důvodem pro navýšení základní částky, týkající se dopadů

do rodinného života, zdraví, psychiky, či případného negativního promítnutí se vedení trestního řízení do jeho vztahu s přítelkyní. Rovněž za správný považuje odvolací soud závěr o pouze částečném prokázání dopadu do profesního života v souvislosti s vedením trestního řízení. V této souvislosti je namístě uvést, že žalobce ukončil služební poměr podle § 42 odst. 1 písm. m) zákona, tj. na vlastní žádost. Sám uvádí, že se tak stalo účelově, ve snaze omezit negativní důsledky spojené s odsuzujícím rozsudkem (negativní pracovní hodnocení, horší možnost pracovního zařazení, ztráta výsluhových nároků). Pomíjí však, že k ukončení služebního poměru tak nedošlo v příčinné souvislosti s trestním stíháním, resp. s pravomocným odsouzením, které žalobce zmiňuje, a že v případě okamžitého propuštění s uvedením důvodu podle § 42 odst. 1 písm. a zákona o služebním poměru, tj. za odsouzení pro úmyslný trestný čin, by po pravomocném zproštění byl žalobce přijat zpět do služebního poměru a byly by mu zachovány i finanční nároky. Žalobci proto přísluší částka 115 000 Kč, od které po odečtu částky 20 000 Kč, která byla žalobci přiznána výrokem I. napadeného rozsudku, vychází rozdíl ve výši 95 000 Kč.

28. Odvolací soud proto podle § 220 o. s. ř. rozsudek soudu I. stupně v zamítavém výroku o věci samé II. změnil a žalované uložil povinnost zaplatit žalobci částku 95 000 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak jej podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný v tomto výroku potvrdil.
29. O nákladech řízení před soudy obou stupňů rozhodl odvolací soud podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. a s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013, když na žalobce je třeba ve smyslu uvedeného usnesení Nejvyššího soudu považovat za zcela úspěšného.
30. Za řízení před soudem I. stupně odvolací soud přiznal žalobci náhradu v rozsahu přiznaném soudem I. stupně s korekcí namítanou žalovanou v odvolání, tj. podle § 12 odst. 3 advokátního tarifu. Žalobci náleží plná náhrada nákladů řízení představující náhradu nákladů řízení za vynaložený soudní poplatek ve výši 4 000 Kč, nákladů právního zastoupení dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za přípravu a převzetí věci, podání žaloby, účast u ústního jednání dne 3. 10. 2019, podání ze 17. 11. 2019, vyjádření z 27. 12. 2019, účast u ústního jednání 12. 12. 2019, účast u ústního jednání 12. 3. 2020, účast u ústního jednání na 8. 9. 2020. Úkony příprava a převzetí věci a podání žaloby (z částky 50 000 Kč za nemajetkovou újmu a 14 370 Kč majetkovou škodu, tj. tarifní hodnota 64 370 Kč), ve výši 3 700 Kč za jeden úkon právní služby, dalších šest úkonů právní služby ve výši 3 100 Kč, osm režijních paušálů ve výši 2 400 Kč. Cestovné dle specifikace v odst. 37 rozsudku ve výši 2 x 1 353 Kč a ve výši 2 x 1 354 Kč za čtyři cesty k jednání soudu, náhrady nákladů za promeškaný čas právního zástupce stráveného cestou z místa jeho sídla do místa soudního jednání podle ustanovení § 14 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 100 Kč za půlhodinu, celkově tedy 600 Kč za promeškaný čas právního zástupce při jedné cestě (2 400 Kč za 4 cesty), celkem 40 214 Kč.
31. V odvolacím řízení byla tarifní hodnota ve výši 50 000 Kč. Náklady žalobce tvoří odměna za tři úkony právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c), k), g) vyhl. č. 177/1996 Sb., a to sepis odvolání, porada s klientem přesahující jednu hodinu dne 14. 1. 2021 a účast na jednání soudu dne 11. 5. 2021, při výši sazby mimosmluvní odměny 3 100 Kč za jeden úkon právní služby, tj. celkem 9 300 Kč. Za podání označené žalobcem písemné podání ve věci samé - vyjádření ze dne 7. 5. 2021, které je podle svého obsahu doplněním odvolání (nevyžádaným soudem), odvolací soud náhradu z důvodu neúčelnosti nepřiznal, neboť ve věci podal žalobce pouze jedno odvolání a není důvod přiznat za něj náhradu opakovaně. Ke každému úkonu náleží paušální náhrada ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, tj. při 3 úkonech právní služby částka 900 Kč. Náklady na cestu právního zástupce dne 11. 5. 2021 z jeho sídla do místa soudního jednání, tj. cesta Čimelice - Praha a zpět, tj. 81,5 km na jednu cestu,

tj. 163 km celkem, osobním automobilem Škoda [REDAKCE] [REDAKCE] při průměrné spotřebě motorové nafty 5,3 l/100 km, ceně 27,20 Kč/l a opotřebením 4,40 Kč/km dle vyhlášky č. 589/2020 Sb. Nárok na náhradu vychází z § 157 zák. č. 262/2006 sb., ve znění pozdějších předpisů. Celkové cestovní náhrady 952 Kč. Promeškaný čas právního zástupce strávený cestou z místa jeho sídla do místa soudního jednání podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 100 Kč za 1/2 hodinu, celkem 600 Kč. Odvolací náklady jsou ve výši 11 752 Kč. Celkové náklady před soudy obou stupňů činí 51 966 Kč.

Poučení:

Proti prvému výroku rozsudku není dovolání přípustné. Proti druhému výroku rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení za splnění podmínek dle § 237 o. s. ř., jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Praha 11. května 2021

JUDr. Naděžda Zachystalová v. r.
předsedkyně senátu